

Kad atrasts var pārtapt par zagtu?

Autors: Gunita Gailāne, Delfi.lv

Sākumā bija aizdomas, ka janvārī Valmierā kādam iedzīvotājam nozagts maks. Tajā bija 1500 eiro un dokumenti. Vēlāk atklājās, ka maku Valmieras kultūras centrā pēc pasākuma ap pulksten 21 no zemes pacēlusi kāda sieviete. Policija lūdza viņu atsaukties un pieteikties Valmieras iecirknī personīgi pie dežuranta vai zvanot. Kas notika tālāk, kurā brīdī vispār atrasts var pārtapt par zagtu un kad atrastais jāatgriež, skaidroja portāls "Delfi".

Valsts policijā vēsta, ka mantas atradējam ir pienākums to atdot īpašniekam vai nogādāt tuvākajā policijas iecirknī, un tikai tad, ja sešu mēnešu laikā mantas īpašnieks pēc tās neierodas, tā pāriet atradēja īpašumā. Vienlaikus policijas sabiedrisko attiecību speciāliste Diāna Lūkina piebilst, ka, protams, vienu centu uz policiju nenesīs un pārsvarā runa ir par mantām, kuru īpašnieks ir zināms vai to ir iespējams noteikt.

Neskatoties uz to, ka mantu atrašanu regulē Civillikums, lielā mērā tas ir godaprāta un saprāta jautājums, jo vienmēr būs gadījumi, kad, piemēram, uz ielas atrastai banknotei vai monētai īpašnieku nemeklēs un uz policijas iecirkni to nenesīs. Kaut vai tāpēc, ka noskaidrot šādi atrastas naudas patieso īpašnieku būs praktiski neiespējami.

Taču, piemēram, somas vai makus ar tajos iekšā esošo saturu pienākums ir nogādāt to likumiskajiem īpašniekiem vai Valsts policijā.

Kāpēc maka lietā turpinās izmeklēšana

Valmierā notikušā maka pazaudēšanas vai zādzības lietā ir jaunumi. Vidzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Zane Vaskāne portālam "Delfi" pastāstīja, ka maks ir atdots īpašniekam, bet sieviete, kura tika aicināta atsaukties, vēl nav zināma.

Patlaban vēl notiek izmeklēšana un visi lietas apstākļi nav noskaidroti. Vaskāne norādīja, ka maks ticis nogādāts policijā un tikai pēc tam, kad veiktas visas atbilstošās procedūras, atdots īpašniekam. Tomēr maka īpašnieks policijai ir darījis zināmu, ka makā trūkst viņam piederošas lietas, tādēļ arī izmeklēšana vēl turpinās un lietas apstākļi tiek skaidroti.

Vaskāne arī skaidroja, ka Valsts policijā ir noteikta atrastas mantas uzskaites, glabāšanas un aprītes kārtība. Valsts policijas teritoriālās pārvaldes struktūrvienības dežūrmaiņas vecākais, saņemot atrasto mantu, to

uzglabā brīvi nepieejamā vietā un 24 stundu laikā kopā ar atrastās mantas pieņemšanas aktu, nodod glabāšanai atbildīgajam nodarbinātajam.

Kas notiek ar godīgo atradēju

Vienlaikus nav arī tā, ka atradējs, atdodot mantu, paliek pilnīgi bešā. Proti, Civillikums regulē arī iespēju atradējam mantas īpašniekam pieprasīt "atradēja algu". Abas personas var vienoties par šī "atalgojuma" apmēru, taču likums paredz, ka tā nevar būt lielāka par vienu trešo daļu no mantas vērtības. Ja personas savstarpēji vienoties nevar, tad strīdu izšķir tiesa.

Savukārt attiecībā uz personu apliecinošiem dokumentiem jāpiemin, ka tie ir nevis privātpersonas īpašums, bet gan attiecīgās iestādes vai valsts īpašums. Piemēram, pase vai ID karte ir Latvijas valsts īpašums, bet autovadītāja apliecība – Ceļu satiksmes drošības direkcijas īpašums.

Iespējami ir gadījumi, kad Valsts policijā nonāk lietas, kas ilgi glabājot var bojāties. Attiecībā uz tām policijai ir tiesības to pārdot izsolē un ieņemto nauda uzglabāt, lai to atdotu mantas nozaudētājam.

Visas atrastās mantas ir apskatāmas Valsts policijas mājaslapā, kur **vairāk nekā 40 lapaspusēs** atrodami gan maki, gan velosipēdi, atslēgas un arī apģērba gabali. Ja pēc policijas sludinājuma ierodas atrastās lietas īpašnieks vai tās nozaudētājs, tad manta tiek atdota viņam, taču tikai tad, ja persona var pierādīt savas tiesības uz to.

Savukārt, ja sešu mēnešu laikā no policijas sludinājuma dienas īpašnieks neierodas, tad atrastā lieta vai, to pārdodot, saņemtā nauda pāriet atradēja īpašumā. Taču tāpat kā mantas īpašniekam arī atradējam, ja viņš grib šo mantu saņemt, būs jāapmaksā lietas uzglabāšanas un citi izdevumi, ja tādi radušies.